

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. Quinam actus non serviles, seu liberales exerceri prohibentur diebus
feriatis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

tibus variis occasionibus, indicuntur à Principe v. g. Illarum alix sunt sacræ, ob Dei cultum & honorem Sanctorum institutæ; & quidem vel politicæ, seu honorariæ, in honorem Principis institutæ, alix necessariæ, sive rusticæ, ob utilitatem ruri laborantium institutæ, messis, v. g. & vindemiæ tempore, &c. juxta Regionis conditionem observandæ. Præter has ferias dantur etiam ferix nuptiarum, quibus à nuptiis publicè, & solemniter celebrandis abstineri debet; de quibus videndum *Trident. Sess. 24. c. 10. De refor. Matr.*, quod hodie correxerit antiquum jus, & observari debet.

Inchoantur autem ferix sacræ à vespera præcedentis diei, & terminantur in vespera diei sequentis, *argu. c. 1. h. r.* ita ut observari debeant tales sacræ ferix à vespera ad vesperam, non tantùm circa officia Divina faciendâ, sed etiam circa abstinendum à laboribus servilibus, aliisque prohibitis: plurimùm tamen hac in re valet consuetudo, juxta quam in plerisque Europæ Regionibus à medio noctis præcedentis usque ad medium alterius noctis talis à laboribus vacatio observatur, quam consuetudinem multùm juvat *c. Quoniam 2. h. r.*

§. II.

De potestate indicendi ferias sacras, & de operibus servilibus, quæ in illis fieri prohibentur.

IN Ecclesia universali solus Papa, & in sua Diœcesi, quilibet Episcopus potest ferias sacras indicare. *can. 1. dist. 3. De consec. f. litem cum consensu sui Capituli, & circa Sanctos jam Canonizatos. Et quamvis Princeps etiam secularis præ-*

Pirhing, Compend.

cipere possit suis subditis, ut à laboribus & operibus servilibus ac forensibus vacent, non tamen Festum diem instituere potest ad cultum Sancti alicujus in conscientia, aut ad pœnam obligantem, ne Laicis concessa videatur de rebus spiritibus disponendi facultas, & hinc si popul^o voto factò se obligavit, ad Festum Sancti alicujus celebrandum, possunt quidem illi, qui voverunt, vi voti ad festum tale celebrandum obligari, non obligantur tamen neque isti voverentes, neque successores illorum vi statuti alicujus, aut consuetudinis, nisi approbatio Episcopi interveniat.

Prohibentur autem in sacris feriis non tantùm actus forenses, seu judiciales, qui soli prohibentur in feriis rusticis, ne labores scilicet illorum interrumpantur, sed opera etiam servilia, seu mechanica, quibus ministerium corporale, aut famulatus aliis exhibetur, ut est arare, fabricare, artificata conficere &c. de quibus operibus videndi Theologi morales.

§. III.

Quinam actus non serviles, seu liberales exerceri prohibentur diebus feriatis?

PROhibetur insuper *inc. 1. & ult. h. r.* ne Festis diebus, Divino, aut Ss. cultui destinatis, mercatus fiant (publici & solemnnes contractus, publicæ nundinæ &c.) ne fiant placita (judicia scilicet & strepitus judiciales, aut arbitria, in quibus servari debet ordo judiciarius) ne jura præstentur (extrajudicialia, quibus pacta & conventiones publicè & solemniter firmantur, nisi pro pace, aut alia simili necessitate fiant) quæ tamen in re

M m

non

non tantum servanda recepta consuetudines, sed semper a prohibitionibus his excipiuntur casus necessitatis, & casus pietatis, sicuti enim necessitas non habet legem, ita ut si illa urgeat, non tantum causae civiles, sed etiam criminales diebus Festis expediri possint; sic plurima etiam fieri possunt, ob causam pietatis diebus Festis, in causis v. g. alimentorum, juramentorum, pupillorum, pauperum & miserabilium personarum &c. in causis cultum sacrum concernentibus &c. Imò diebus Festis etiam fieri possunt actus voluntariae jurisdictionis, emancipatio v. g. manumissio, dispensatio, absolutio, concessio indulgentiarum &c. cum strepitum hæc talia judicialem non requirant, vel sint opera pietatis. Et quamvis feriis rusticis, messium scilicet & vindemiarum, quæ ad omnes loci talis incolae extendi possunt, renuntiare possint partes litigantes v. g. ita ut non obstantibus his feriis, causam suam agere velint, cum feriæ istæ ob privatum favorem concessæ sint, judicem tamen cogere non possunt, ad causam djudicandam tali feriarum tempore, nec possunt renuntiare feriis sacris, aut extraordinariis profanis, ob cultum Sanctorum aut bonum publicum indicis, cum publico tali derogare non possit privatus. Prout colligitur etiam *ex cit. ult. h. s.*

§. IV.

Quinam actus Judiciales in specie sint prohibiti in diebus festis, vel permissi?

Primò quidem Libellus judici die Festo etiam offerri potest, cum Libellus talis oblatio non sit actus judicialis, uti

nec inquisitio, quæ à Iudice non tamquam sit prius, quam causa agi incipitur, citata saltem parte adversaria. Decretum tamen sive Iudicis mandatum de citando Reo die Festo fieri non potest, ob contrariam rationem, eo quòd hoc mandato iudicium inchoari coartatur. Ipsa verò citationis executio sive Mandati citatorii insinatio, quoniam nudum ministerium continet, & actus judicialis non est, per Iudicem fieri saltem die etiam Festo fieri potest. Et quamvis sint aliqui, qui putant, validam esse citationem illam, quæ Iudex die non Festo de citando mandatum dat, citat tamen ad diem Festum, ut in Festo Assumptio- nis v. g. B. V. in iudicio compareat, cum in tali casu mens citantis iudicium non sit, ut hoc ipso die Festo in iudicio se sistat, sed ut in loco compareat, quo post altero statim die iudicium fieri; distinguunt tamen rectius alii, verborum & iurium rigori inhaerentes, & nolunt voluntariam citationem, quæ Iudex expressè ad diem Festum citat partem, ut se sistat in iudicio, cum ea, quæ contra jus firmum pro infestis haberi debeant, *intra reg. h. in 6.* valere autem putant citationem, quæ ad certum diem mensis citatur aliquis, in quem illo anno dies Festus incidit, cum in tali casu nihil expressè contra ius fiat, & mens citantis benigniorem applicationem mereatur.

Secundò probabile quidem est, quòd in die Festo testes examinari, & eorum depositiones licitè & validè possint audiri, modò præcedente die non Festo juramentum deposuerint, cum juramenti præscriptio die Festo sit prohibita, examinatio verò & depositio testium actus judicialis non